

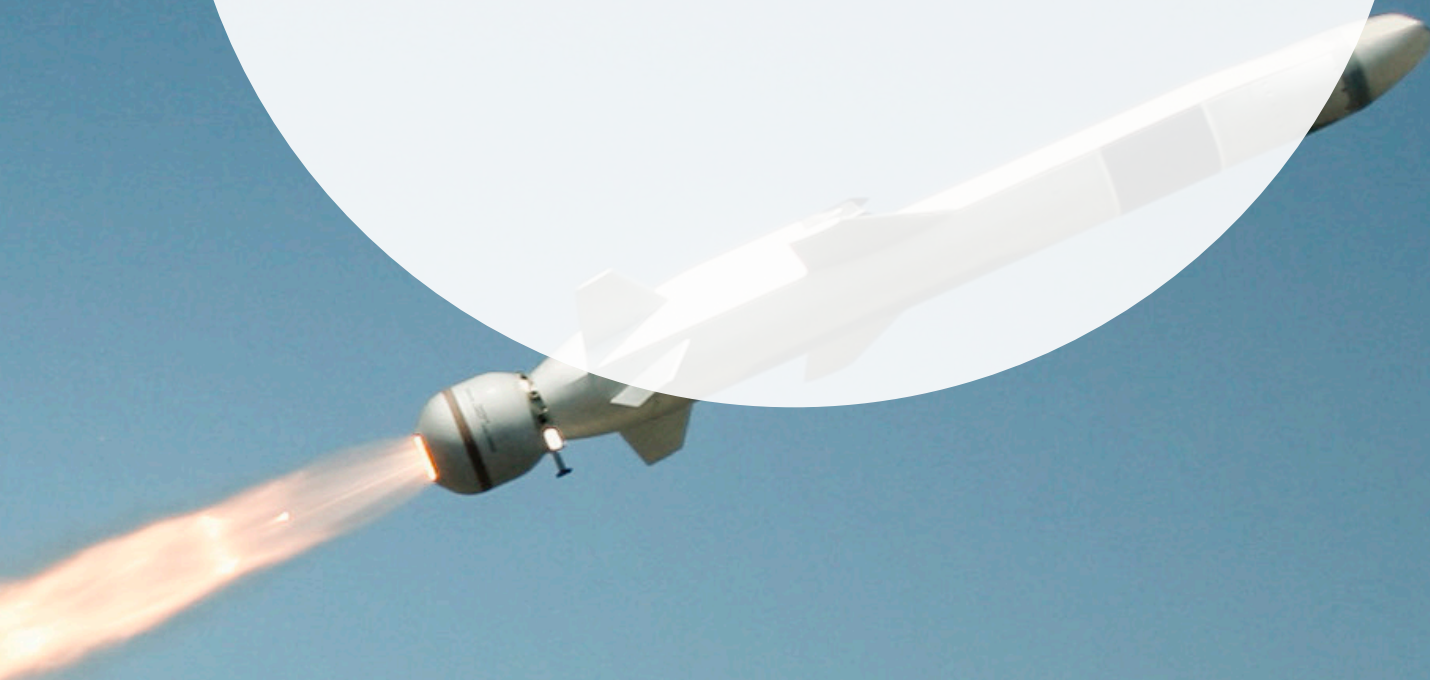

KONGSBERG

KVARTALSRAPPORT

---

1. KVARTAL 2017

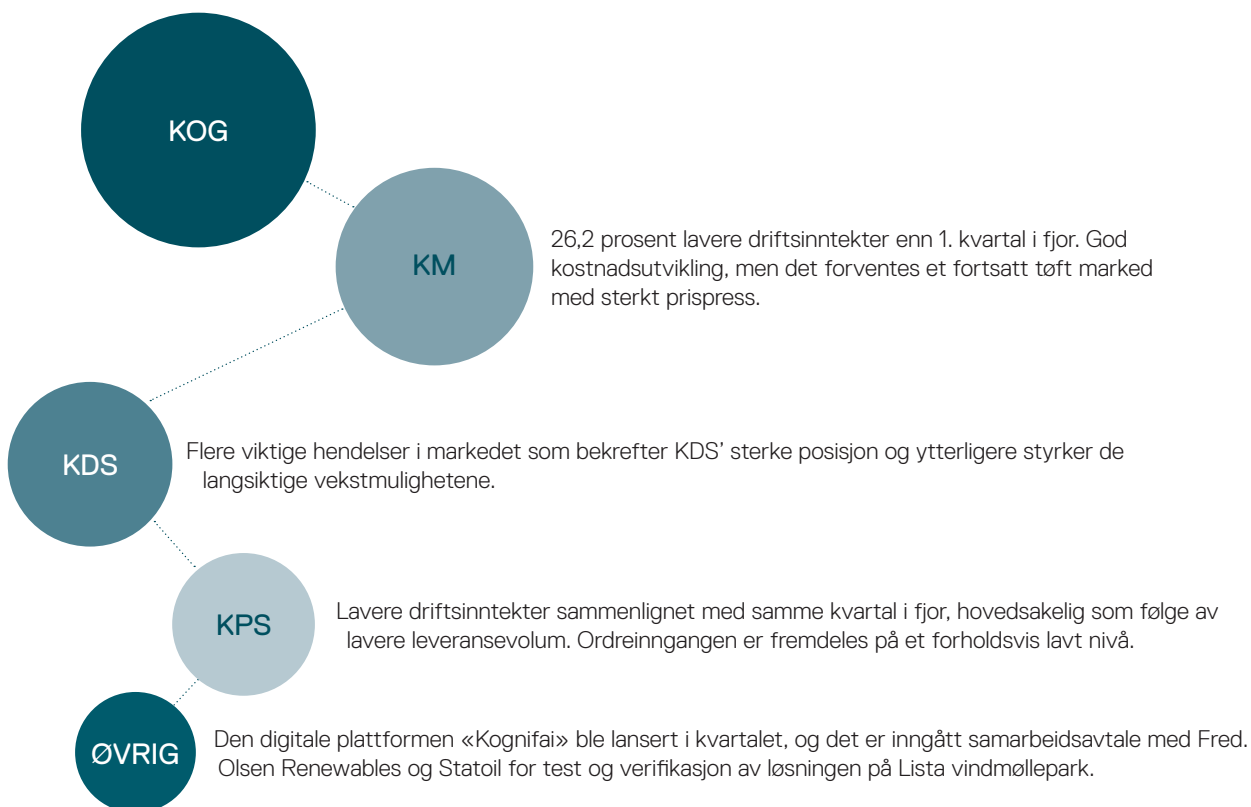

Starten på 2017 har vært preget av mange positive hendelser, samtidig som enkeltmarkeder fortsatt er krevende. På forsvarssiden har både Tyskland og Australia bekreftet sin interesse for våre missiler, og det er signert en viktig samarbeidsavtale for ubåter med verdens ledende ubåtleverandør, tkMS. Begge deler vil medføre betydelig aktivitet for KONGSBERG de neste tiårene. KM og KDI har i kvartalet signert flere viktige kontrakter på nye, innovative og digitale løsninger som posisjonerer KONGSBERG i front for å utstyre eksisterende og neste generasjons fartøy.

Geir Håøy, konsernsjef

HOVEDPUNKTER

NØKKELTALL

	1.1. - 31.3.		
NOK millioner	2017	2016	2016
Driftsinntekter	3 721	4 340	15 845
EBITDA	339	408	1 217
EBITDA (%)	9,1	9,4	7,7
EBIT	220	283	692
EBIT (%)	5,9	6,5	4,4
Resultat før skatt	188	299	729
Resultat etter skatt	147	227	651
EPS (NOK)	1,23	1,91	5,44
Ordreinnngang	3 451	3 749	14 319

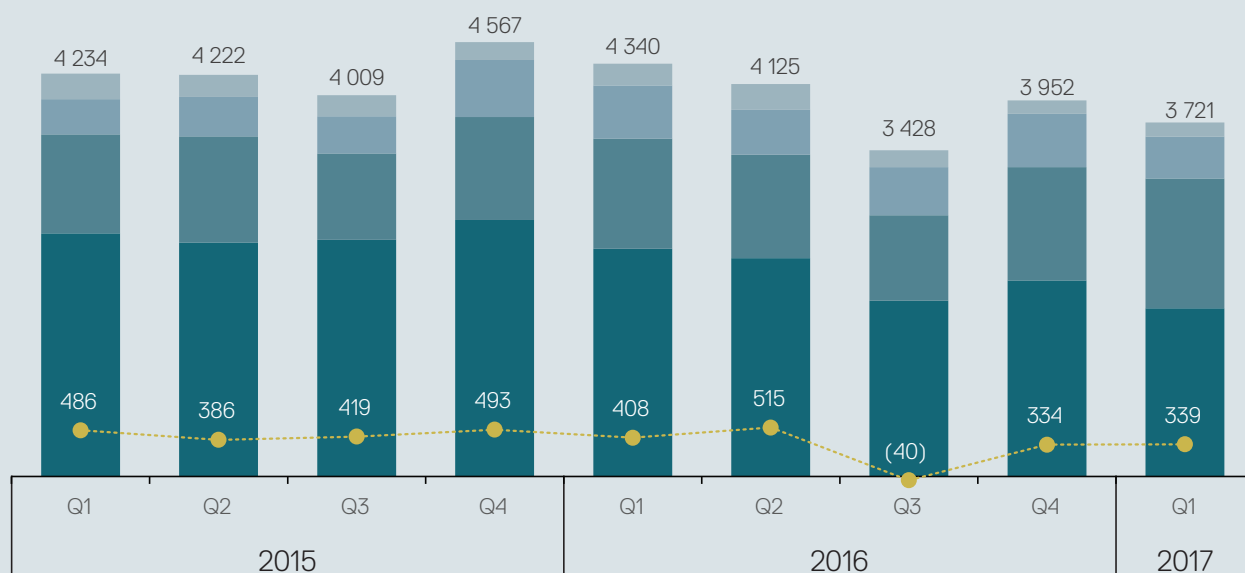
	31.3.	31.12.
NOK millioner	2017	2016
Egenkapitalandel (%)	32,1	31,7
Netto rentebærende gjeld	1 898	2 195
Arbeidskapital ¹⁾	3 064	3 468
ROACE (%) ²⁾	5,8	6,9
Ordrereserve	16 672	16 914
Antall ansatte	6 972	7 159

¹⁾ Omløpsmidler fratrukket kortsiktig gjeld

²⁾ 12 måneders rullerende EBIT dividert på 12 måneders gjennomsnitt av bokført egenkapital og rentebærende gjeld

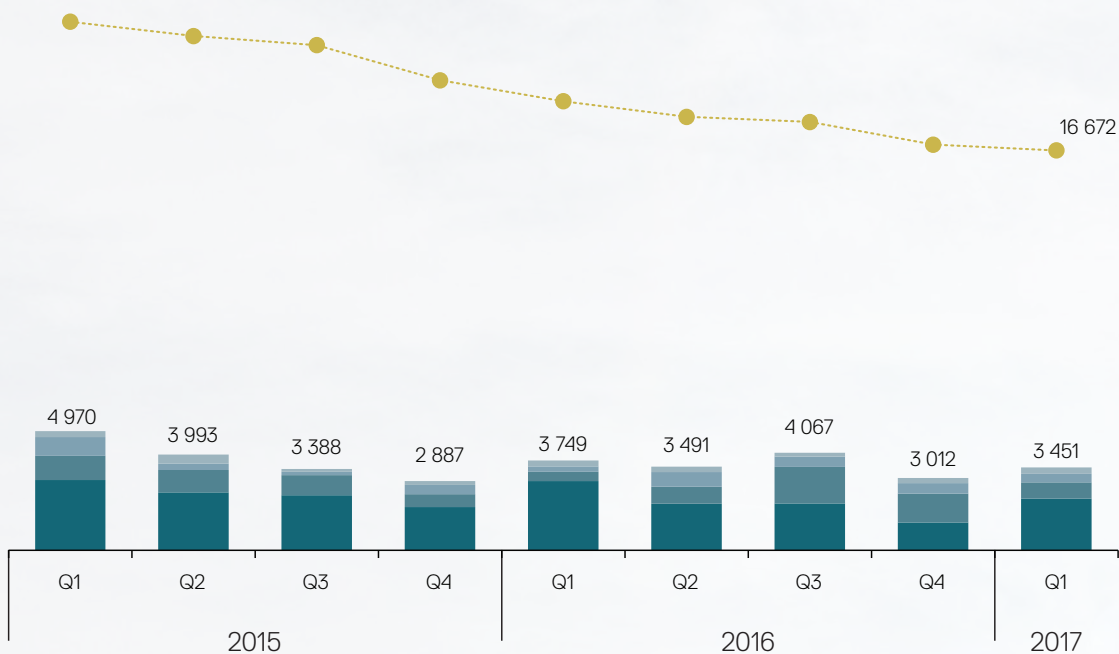
DRIFTSINNTEKTER & EBITDA

● KM ● KDS ● KPS ● ØVRIG
● EBITDA

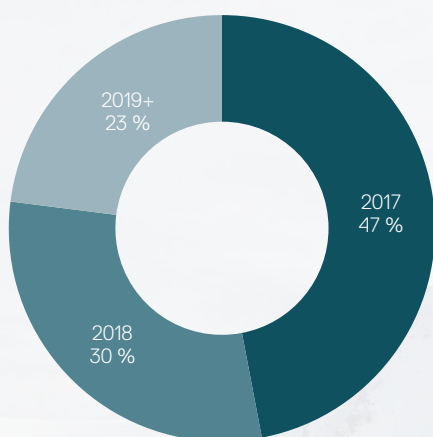
ORDREINNGANG & -RESERVE

● KM
 ● KDS
 ● KPS
 ● ØVRIG
● Ordrereserve

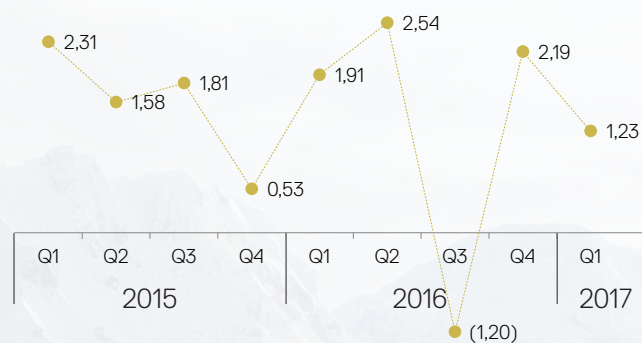

ORDRERESERVE

Fordelt i henhold til tidspunkt for levering

EPS

RESULTAT, MARKED OG ORDRE

Konsernet har i 1. kvartal driftsinntekter på NOK 3.721 millioner, 14,3 prosent lavere enn samme kvartal i fjor. KMs driftsinntekter er 26,2 prosent lavere enn samme kvartal i fjor, hvilket i hovedsak skyldes en reduksjon i produktleveranser til offshoremarkedet. Det er vekst innen større integrerte løsninger (EIT/EPC), mens undervannssegmentet og ettermarkedet er om lag på nivå med samme kvartal i fjor. KPS har en reduksjon på 21,5 prosent fra 1. kvartal i fjor, dette skyldes i hovedsak lavere leveransevolum for våpenstasjoner. KDS har vekst i alle divisjoner, som samlet gir en økning på 18,1 prosent sammenlignet med samme kvartal i fjor.

EBITDA-marginen i kvartalet er 9,1 prosent. KMs margin er lavere sammenlignet med 1. kvartal i fjor, men høyere enn i de siste to kvartalene. KPS er på nivå med de siste kvartalene, men lavere enn 1. kvartal i fjor da det var tilbakeføring av avsetninger på NOK 38 millioner. KDS har høyere margin enn 1. kvartal i fjor, men noe lavere enn de siste tre kvartalene, hovedsakelig som følge av en negativ resultatandel fra Patria etter amortisering av merverdier på NOK 2 millioner. Det lave resultatet i Patria i kvartalet skyldes i hovedsak forsinkelser i enkelte leveranser i kjøretøysvirksomheten.

Ordreinngangen i 1. kvartal er NOK 3.451 millioner, som gir en book/bill på 0,93. Ordreservene ved utgangen av kvartalet er NOK 16.672 millioner.

KONTANTSTRØM

KONGSBERG har en netto økning i betalingsmidler i 1. kvartal på NOK 304 millioner, og en netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter på NOK 520 millioner. Arbeidskapitalen er redusert med NOK 404 millioner i kvartalet.

	1.1. - 31.3.		
NOK millioner	2017	2016	2016
EBITDA	339	408	1 217
Endring i netto omløpsmidler og andre driftsrelaterte poster	181	(520)	(408)
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	520	(112)	809
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(144)	(243)	(3 343)
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	(95)	(52)	2 668
Effekt av valutakursendringer på betalingsmidler	23	(32)	(53)
Netto endring betalingsmidler	304	(439)	81

BALANSE

KONGSBERG signerte i 1. kvartal en lånefasilitet på NOK 2,3 milliarder med et syndikat bestående av fem banker. Den nye fasiliteten har en løpetid på fem år med opsjon på å forlenge fasiliteten med ett år to ganger. Lånefasiliteten er betinget av at netto rentebærende gjeld ikke overstiger fire ganger EBITDA, men kan være fire og en halv ganger EBITDA i maksimalt fire kvartaler, hvorav tre kvartaler kan være etter hverandre. Den nye lånefasiliteten, som er for generelle selskapsformål, erstattet en eksisterende syndikert lånefasilitet på NOK 1,5 milliarder som konsernet har hatt siden 2014.

Rentebærende gjeld ved utgangen av 1. kvartal består i hovedsak av seks obligasjonslån på til sammen NOK 3.507 millioner, samt gjestående EUR 53 millioner på brofasiliteten som ble etablert i forbindelse med kjøpet av aksjeposten i Patria Oyj i 2016. Brofasiliteten er nedbetalt i april 2017. Se også note 5. Konsernet har ved utgangen av 1. kvartal NOK 2.192 millioner i betalingsmidler, og en netto rentebærende gjeld på NOK 1.898 millioner.

Konsernet har i tillegg den syndikerte lånefasiliteten på NOK 2,3 milliarder, og en kassekreditt på NOK 500 millioner. Ved utgangen av 1. kvartal var det ikke trukket på disse.

Egenkapitalandelen er ved utgangen av 1. kvartal 32,1 prosent. Bokført egenkapital er i kvartalet økt med NOK 162 millioner.

	31.3.	31.12.
NOK millioner	2017	2016
Egenkapital	6 887	6 725
Egenkapitalandel (%)	32,1	31,7
Totalkapital	21 482	21 196
Arbeidskapital	3 064	3 468
Brutto rentebærende gjeld	4 090	4 083
Betalingsmidler	2 192	1 888
Netto rentebærende gjeld	1 898	2 195

VALUTA

KONGSBERG har en valutapolicy som innebærer at kontraktsfestede valutastrømmer sikres med terminkontrakter (virkelig verdisikringer). I tillegg sikres en andel av forventet ordreinngang i henhold til fastlagte prinsipper (kontantstrømsikringer). På denne måten søker konsernet å dempe virkningene av valutasvingninger på inntil to års sikt. Svekkelsen av norske kroner er generelt positiv for KONGSBERG, men effekten vil komme over tid etter hvert som de inngåtte valutakontraktene forfaller. Selskapets portefølje av kontantstrømsikringer har ved utgangen av kvartalet en virkelig verdi på minus NOK 704 millioner, noe som påvirker bokført egenkapital negativt. Se også note 5.

PRODUKTUTVIKLING

KONGSBERG satser kontinuerlig på produktutvikling, både gjennom egenfinansierte og kundefinansierte programmer. Konsernet har i 1. kvartal kostnadsført NOK 239 millioner i produktutvikling og -vedlikehold. I tillegg er det balanseført NOK 54 millioner. Total egenfinansiert produktutvikling og -vedlikehold i 1. kvartal er NOK 293 millioner. Se tabell i note 6.

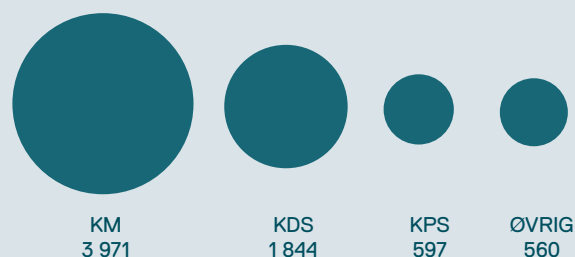
De største balanseførte prosjektene er knyttet til utvikling av JSM-missilet, våpenstasjoner, herunder MCT-30, og fjernstyrte kontrolltårn for flyplasser, samtlige i forsvarsvirksomheten.

I tillegg kommer kundefinansiert utvikling, enten som en del av et leveranseprosjekt eller som et spesifisert utviklingsoppdrag. Totale kostnader til produktutvikling og -vedlikehold utgjør over tid om lag ti prosent av driftsinntektene.

PERSONALFORHOLD

KONGSBERG har 6.972 medarbeidere ved utgangen av kvartalet, hvor om lag 35 prosent er ansatt i selskaper utenfor Norge. Antall ansatte er redusert med 187 i kvartalet, hovedsakelig knyttet til nedbemanningsprosessene i KM.

ANTALL ANSATTE PER OMRÅDE

ØVRIG VIRKSOMHET

Øvrig virksomhet består av Kongsberg Digital (KDI), samt av eliminerings- og eksterne driftsinntekter for eiendomsvirksomheten.

KDI ble etablert i 2016 som et viktig steg for utvikling av neste generasjons digitaliserte produkter og tjenester. Hovedfokus til nå har vært utvikling av den digitale plattformen «Kognifai», som ble lansert i 1. kvartal, samt oppbygging av organisasjonen og posisjonering i sentrale markeder som olje og gass, maritim og energi. Det er inngått samarbeidsavtale med Fred. Olsen Renewables og Statoil for test og verifikasjon av «Kognifai» på Lista vindmøllepark.

ANDRE FORHOLD

Eirik Lie utnevnt til administrerende direktør i KDS

5. januar 2017 ble Eirik Lie utnevnt til administrerende direktør i KDS. Lie har vært konstituert i stillingen siden august 2016, og tiltrådte umiddelbart. Han går også inn i konsernledelsen. Lie er utdannet softwareingeniør og har jobbet i Kongsberg Gruppens forsvarsvirksomhet i hele sin karriere. Lie har siden 2006 vært divisjonsdirektør for Integrated Defence Systems. Forut for dette har han blant annet vært utestasjonert i USA, fagspesialist for luftvernssystemer og utviklingsjef.

Harald Aarø utnevnt til fungerende finansdirektør

I mars besluttet Hans-Jørgen Wibstad å fratre som finansdirektør for å søke nye utfordringer utenfor konsernet. Arbeidet med å finne hans etterfølger er igangsatt. Harald Aarø, konserndirektør for forretningsutvikling, er konstituert som midlertidig finansdirektør fra og med 1. april 2017. Aarø har vært del av konsernledelsen siden august 2015.

	1.1. - 31.3.		
NOK millioner	2017	2016	2016
Driftsinntekter	1 768	2 395	8 597
EBITDA	153	250	280
EBITDA (%)	8,7	10,4	3,3
Ordreinnngang	2 160	2 884	7 940

	31.3.	31.12.
NOK millioner	2017	2016
Ordrereserve	5 519	5 137
Antall ansatte	3 971	4 157

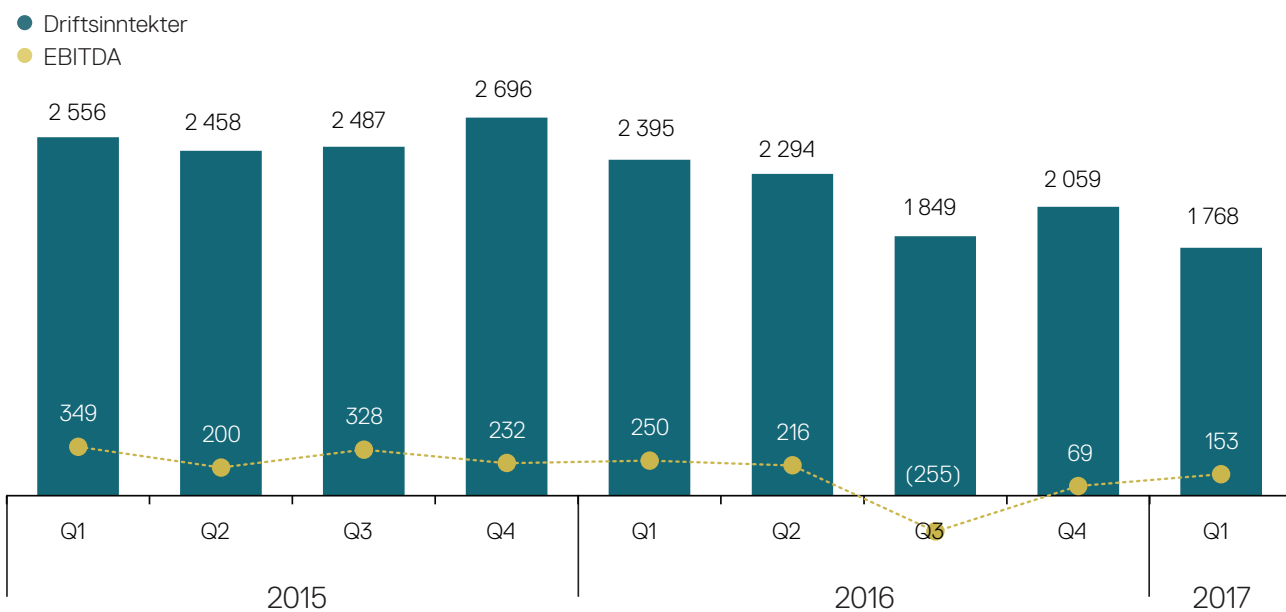
RESULTAT

Driftsinntektene i 1. kvartal ble NOK 1.768 millioner, 26,2 prosent lavere enn samme kvartal i fjor. Reduksjonen i driftsinntekter skyldes i hovedsak et lavere volum på produktleveranser til offshoremarkedet. Det er fortsatt vekst innen større integrerte løsninger (EIT/EPC), mens undervannssegmentet og ettermarkedet er om lag på nivå med samme kvartal i fjor.

EBITDA i kvartalet er NOK 153 millioner, tilsvarende en EBITDA-margin på 8,7 prosent, hvilket er lavere sammenlignet med 1. kvartal i fjor, men høyere enn de siste to kvartalene. Effekten av de gjennomførte kostnadsreduksjonene de siste kvartalene er hovedgrunnen til den positive marginutviklingen.

KM er i stor grad eksponert mot det svake offshore, olje og gassmarkedet, og har gjennom 2015 og 2016 gjort betydelige tilpasninger av organisasjon og kapasitet. Markedet er fortsatt utfordrende, men etter de store endringene som er gjennomført eller fortsatt er i prosess er både organisasjon og forretningsmodell mer robuste og bedre tilpasset dagens markedssituasjon.

DRIFTSINNTEKTER & EBITDA

Fra 1. januar 2017 trådte en ny funksjonsinndelt organisasjon i kraft, som samler og spisser produktforvaltning med tydelig fokus på økt effektivitet i maritime operasjoner. Dette skal bidra til en mer helhetlig prioritering av utviklingsressurser, og mer presis og fremtidsrettet fokus med færre parallelle produkter og systemer i forhold til den tidligere markedsinndelte organisasjonen.

MARKED OG ORDRE

Ordreinngangen i 1. kvartal var NOK 2.160 millioner, hvilket gir en book/bill på 1,22. Ordreinngangen er særlig sterk innen undervannssegmentet. Den største enkeltkontrakten i kvartalet var for leveranse av fire komplette AUV-systemer (autonome undervannsfarkoster) til det norske forsvaret på NOK 155 millioner.

Utvidet leveranseomfang til det enkelte fartøy har vært et viktig fokusområde for KM de senere årene. Triangle-konseptet, hvor KM blant annet har lansert sin egen energiløsning, er ett eksempel på dette. Dette er leveranser hvor KM påtar seg et betydelig større leveranseomfang. Ordreinngangen innen dette segmentet har større kvartalsvise svingninger enn det som har vært normalen for KM tidligere.

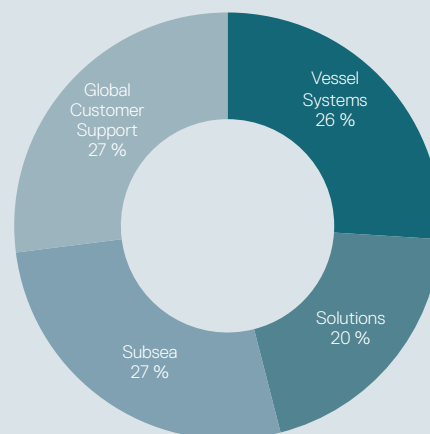
Det investeres betydelig i utvikling av nye prioriterte produkter og løsninger i eksisterende og nye markeder. Et viktig område for KM er neste generasjons digitale fartøysløsninger, herunder informasjonsstyring, automatisering, autonomitet og mer miljøeffektive løsninger. KM har den siste tiden tatt flere viktige posisjoner i den digitale utviklingen, blant annet:

- «Remote Services» innebærer at en rekke serviceoppdrag kan utføres virtuelt uten fysisk å reise ut til fartøyet. Etter lanseringen i 2015 har nå mer enn 600 fartøy muligheten til å få utført serviceoppdrag på denne måten. Dette medfører kostnadsbesparelser for både kunde og KM. Andelen serviceoppdrag som ytes via «Remote Services» er fortsatt lav, men økende.
- KM har i kvartalet inngått første kontrakt på «Walk to Work». Dette er et gangbrossystem for forflytning av personell mellom fartøy og offshoreinstallasjoner, for eksempel vindmøller. Gangbroen integreres med blant annet dynamisk posisjonering og Kongsberg Information Management System, og bidrar til økt sikkerhet og betydelige effektivitetsgevinster.

KMs inntekter fra ettermarkedet er ikke en del av forretningsområdets ordresreserve. KM har et godt etablert ettermarkedsapparat som betjener over 18.000 fartøy med KM-utstyr, og ettermarkedsaktiviteten utgjør om lag en tredjedel av KMs omsetning.

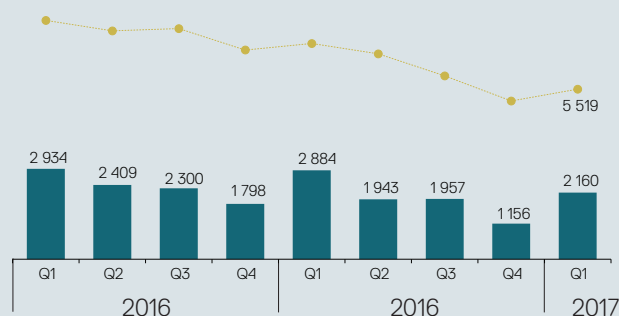
DRIFTSINNTEKTER

Hittil i år per divisjon

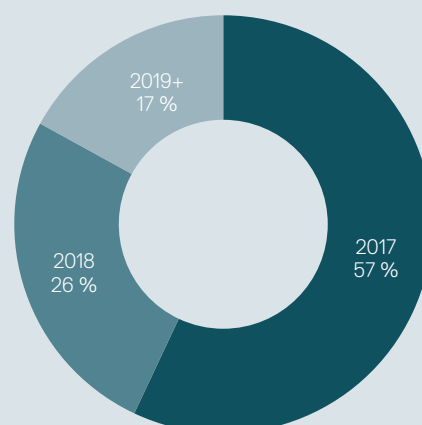
ORDRE

● Ordreinngang
● Ordresreserve

ORDRERESERVE

Fordelt i henhold til tidspunkt for leveranse

	1.1. - 31.3.		
NOK millioner	2017	2016	2016
Driftsinntekter	1 365	1 156	4 336
EBITDA	187	142	801
EBITDA (%)	13,7	12,3	18,5
Ordreinnngang	669	385	3 819

	31.3.	31.12.
NOK millioner	2017	2016
Ordrereserve	7 394	8 076
Antall ansatte	1 844	1 837

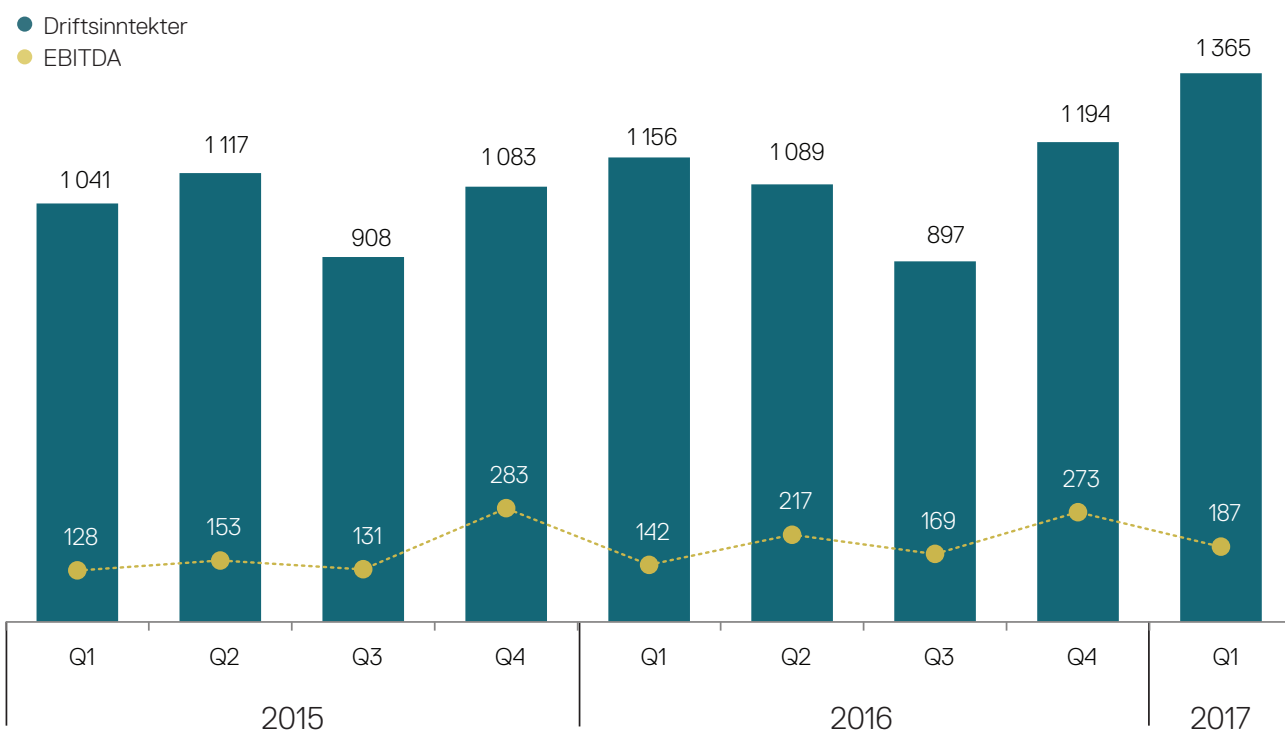
RESULTAT

Driftsinntektene i 1. kvartal er NOK 1.365 millioner, 18,1 prosent høyere enn samme kvartal i fjor. Det er vekst i samtlige divisjoner.

EBITDA er NOK 187 millioner, tilsvarende en EBITDA-margin på 13,7 prosent. Resultatene er på høyde med, eller bedre enn, tilsvarende kvartal i fjor i samtlige divisjoner. EBITDA inkluderer minus NOK 2 millioner i resultatandel fra Patria. Det lave resultatet i Patria i kvartalet skyldes i hovedsak forsinkelser i enkelte leveranser i kjøretøysvirksomheten.

De store leveranse- og utviklingsprosjektene følger oppsatte planer.

DRIFTSINNTEKTER & EBITDA

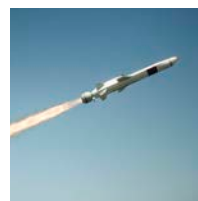
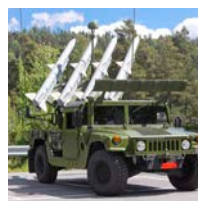
MARKED OG ORDRE

Ordreinngangen i 1. kvartal var NOK 669 millioner. Det er ikke inngått større enkeltkontrakter som har gitt ordreinngang i kvartalet, men en rekke viktige hendelser i markedet bekrefter KONGSBERGs sterke posisjon og vekstmuligheter, og vil potensielt medføre ordreinngang på flere titalls milliarder kroner i årene fremover:

- Forsvarsdepartementet annonserte i kvartalet beslutningen om å gjennomføre Kampluftvernprosjektet til Hæren i en direkteanskaffelse med KONGSBERG. Forsvarsmateriell starter dialog med KONGSBERG for å bestemme endelig konfigurasjon og systemløsning før leveransekontrakt inngås. Leveransene er planlagt å strekke seg fra 2018 til 2021.
- Regjeringen annonserte i kvartalet at Tyskland er valgt som strategisk samarbeidspartner innenfor ubåtområdet, og at det initieres et omfattende industrisamarbeid om ubåt- og missilleveranser. Blant annet medfører dette at den tyske marinen har til hensikt å anskaffe et betydelig antall Naval Strike Missile (NSM) til sine fartøy, og at norsk industri blir en sentral leverandør til ubåtenes kampsystem. KONGSBERG har som en følge av dette gått sammen med verdens ledende leverandør av konvensjonelle ubåter, thyssenkrupp Marine Systems (tkMS), og Atlas Elektronik om å etablere et joint venture som vil bli internasjonal, strategisk eneleverandør av kampsystemer til alle tkMS' ubåter.
- Tidlig i 2. kvartal annonserte KONGSBERG at det var inngått kontrakt med det australske forsvarsdepartementet for integrasjon av en ny sensorkapabilitet i Joint Strike Missile (JSM). Kontrakten har en verdi på NOK 150 millioner.
- Australske myndigheter annonserte tidlig i 2. kvartal at de skal anskaffe NASAMS til den australske hæren i en direkte anskaffelsesprosess med Raytheon Australia, med KONGSBERG som hovedunderleverandør.

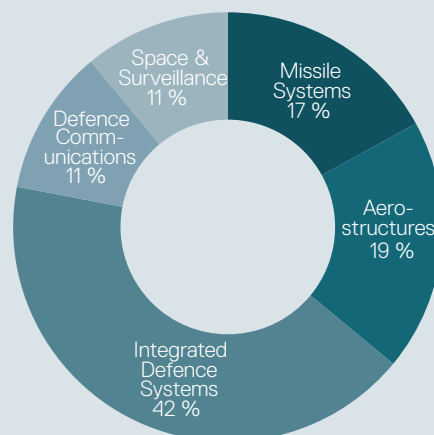
KDS har en produktportefølje som er godt posisjonert mot fremtidige behov og forventet markedsutvikling. Det er stor internasjonal interesse for KONGSBERGs missiler og luftvernssystemer, noe som bekreftes av beslutningene tyske og australske myndigheter har tatt i kvartalet. Det er høy markedsaktivitet mot flere store programmer både i Europa, USA og Asia. KONGSBERG er Nordens største leverandør av utstyr og tjenester til romindustrien, og aktiviteten innen dette segmentet er økende.

Forsvarsmarkedet er preget av relativt få, men store kontrakter. Som følge av dette er svingninger i ordreinngangen å anse som normalt. Beslutninger om forsvarsinvesteringer tar ofte lang tid. Kundene for store forsvarssystemer er myndighetene i de aktuelle land. Disse kundene vurderer nasjonal sikkerhet og innenlands næringsutvikling som en vesentlig faktor, i tillegg til produktpris og -ytelse ved kjøp av forsvarsmateriell.

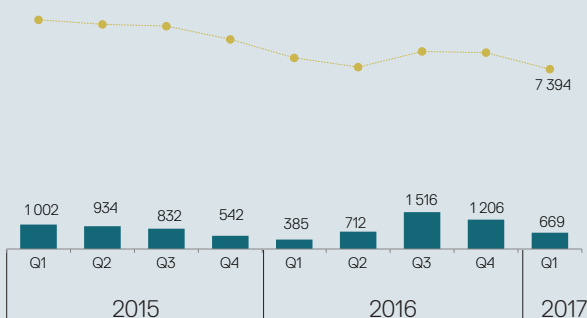
DRIFTSINNTEKTER

Hittil i år per divisjon

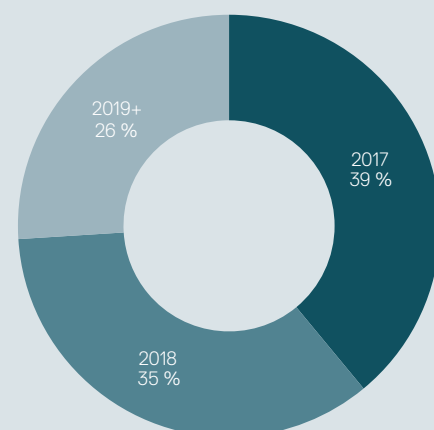
ORDRE

● Ordreinngang
● Ordresreserve

ORDRESERVE

Fordelt i henhold til tidspunkt for leveranse

	1.1. - 31.3.		
NOK millioner	2017	2016	2016
Driftsinntekter	439	559	2 096
EBITDA	26	59	126
EBITDA (%)	5,9	10,6	6,0
Ordreinngang	355	223	1 705

	31.3.	31.12.
NOK millioner	2017	2016
Ordresreserve	2 829	2 912
Antall ansatte	597	600

RESULTAT

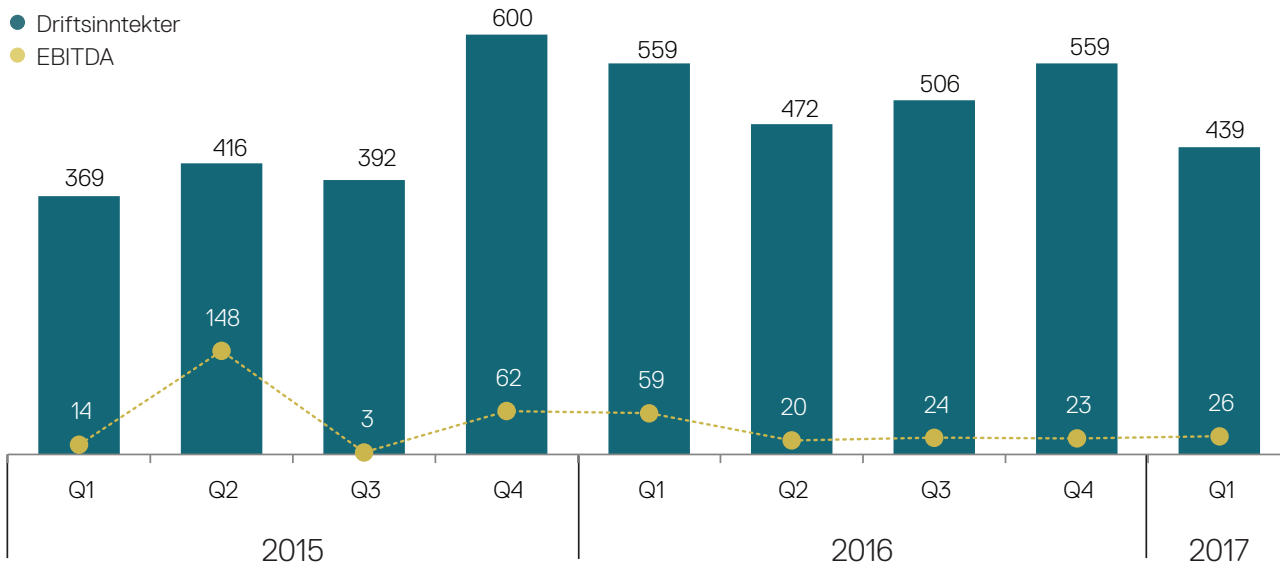
KPS har driftsinntekter på NOK 439 millioner i 1. kvartal, 21,5 prosent lavere enn samme kvartal i fjor, dette skyldes i hovedsak lavere leveransevolum for våpenstasjoner.

EBITDA er NOK 26 millioner, tilsvarende en EBITDA-margin på 5,9 prosent. Reduksjonen i forhold til samme kvartal i fjor skyldes i hovedsak tilbakeføring av avsetninger på NOK 38 millioner i 2016. Det er høy aktivitet på markeds- og produktutviklingssiden, særlig knyttet til medium caliber-satsingen som vil være en viktig bidragsyter til forretningsområdets utvikling i årene som kommer.

Det ble levert i underkant av 150 nye våpenstasjoner til seks forskjellige kunder i kvartalet.

Sammenstillingen av MCT-30 er nå flyttet til KPS' produksjonsfasiliteter i Johnstown, Pennsylvania i USA, som skal stå for resten av leveransene i Stryker-programmet. Siste system under gjeldende kontrakt er planlagt levert kunden i 2. kvartal 2018.

DRIFTSINNTEKTER & EBITDA

MARKED OG ORDRE

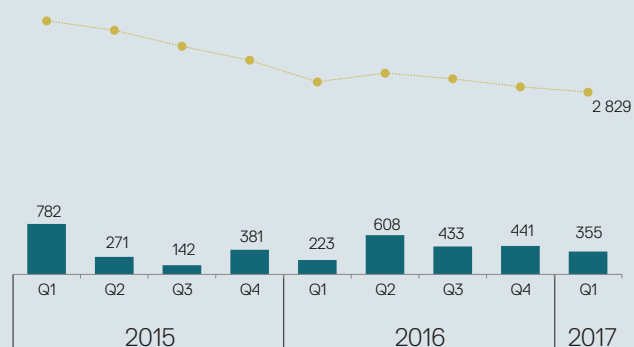
Ordreinngangen i 1. kvartal var NOK 355 millioner. Den største enkeltkontrakten var for leveranse av PROTECTOR Remote Weapon Station (RWS) til det sveitsiske forsvaret. Våpenstyringssystemet som skal leveres under denne kontrakten er en oppdatert konfigurasjon med nye avanserte kapabiliteter for nye plattformer.

KPS har gjennom de siste 15 årene bygget seg opp til å bli verdens ledende leverandør av fjernstyrte våpenstyringssystemer. Det er solgt over 18.500 systemer til kunder i 18 land. Den amerikanske hæren er, både direkte og via kjøretøyleverandører, den største kunden, og i 2017 fortsetter arbeidet med å opprettholde KPS' posisjon i USA for å sikre fortsatt kontrakt på CROWS også etter 2017. Samtidig vil det være fortsatt fokus på vekst i ettermarkedet, samt på etablering av nye posisjoner i markedet for RWS utenfor USA.

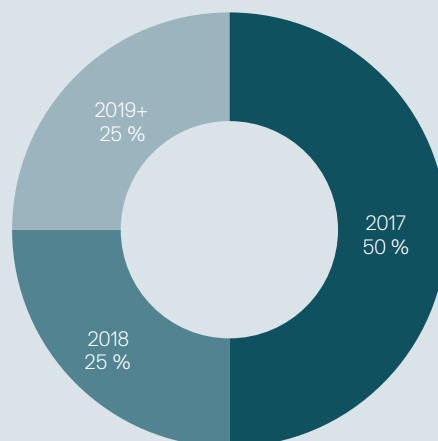
ORDRE

- Ordreinngang
- Ordrereserve

ORDRERESERVE

Fordelt i henhold til tidspunkt for leveranse

DELEIDE SELSKAPER

PATRIA

Patria er Finlands ledende leverandør av teknologiløsninger og vedlikeholdstjenester innen forsvar, sikkerhet og luftfart. Selskapet har en internasjonal organisasjon med om lag 2.800 ansatte, og eier 50 prosent av aksjene i Nammo. KONGSBERG eier 49,9 prosent av aksjene i Patria.

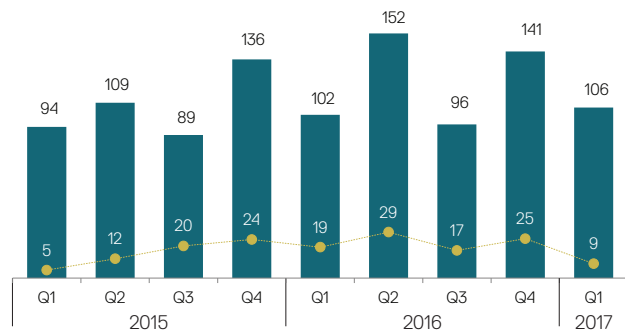
HOVEDPUNKTER

- Et kvartal med lavere resultat enn samme kvartal i fjor, hovedsakelig som følge av forsinkelser i enkelte leveranser i kjøretøyvirksomheten
- Driftsinntekter på nivå med samme kvartal i 2016
- God ordreinngang i kvartalet, hovedsakelig innen vedlikehold

DRIFTSINNTEKTER & EBITDA

EUR millioner

● Driftsinntekter
● EBITDA

NØKKELTALL

	1.1. - 31.3.		
EUR millioner	2017	2016	2016
Driftsinntekter	106	102	490
EBITDA	9	19	90
EBITDA (%)	8	19	18
Resultat etter skatt	3	12	63
Ordreinngang	120	100	269
Ordrereserve	871	1 055	858

BRO MELLOM EBITDA OG KONGSBERGS ANDEL AV RESULTAT ETTER SKATT

Millioner	1.1. - 31.3.	
	EUR	NOK
EBITDA	9	
Finansposter, skatt, avskrivning og amortisering	(6)	
Resultat etter skatt	3	
KONGSBERGs andel (49,9 %) ¹⁾		9
Amortisering av merverdier etter skatt		(11)
Resultatandel innregnet i KDS		(2)

¹⁾ Andel av Patrias resultat etter skatt og justering for minoritetsinteressers

UTSIKTER

Kongsberg Maritime opplevde et markant fall i kontrahering av leveranser til nye offshore-fartøy i 2016, og betydelig lavere aktivitet i dette segmentet. Ordreinngangen innen undervannssegmentet, samt for mer komplekse EIT/EPC-leveranser, var god i 2016, og det forventes en positiv utvikling innen disse områdene også i 2017. Underliggende inntjeningsnivå avhenger av prosjektsammensetning, markedsforhold og implementering av den omfattende omorganiseringen forretningsområdet har iverksatt. Ytterligere tilpasninger av kostnadsbasen vurderes løpende på bakgrunn av markedssituasjonen, og vil kunne medføre restrukturingskostnader også i 2017. Det forventes lavere driftsinntekter i 2017 sammenliknet med 2016, og det er fortsatt usikkerhet knyttet til deler av ordreserven.

Kongsberg Defence Systems er godt posisjonert innen sine nisjer i et generelt styrket forsvarsmarked. Utviklingen i 1. kvartal 2017 bekrefter KDS' sterke posisjon og vekstmuligheter. Ordredeknningen for 2017 er svært god, hvilket gir grunnlag for noe økte i driftsinntekter i 2017.

Kongsberg Protech Systems har en sterk markedsposisjon med sin produktportefølje. Investeringsbeslutningene i markedet for våpenstyringssystemer har generelt tatt lenger tid de senere årene. Det langsiktige vekstpotensialet for KPS er betydelig, men det forventes ikke vekst i 2017. De tre siste kvartalene i 2017 ventes å ha samlede driftsinntekter på nivå med tilsvarende periode i 2016.

Som et ledd i konsernets strategi for utvikling av neste generasjons digitaliserte produkter og tjenester ble Kongsberg Digital etablert i 2016. Hovedfokus for KDI i 2017 er fortsatt oppbygging og utvikling av virksomheten. Det forventes ikke vesentlige resultatbidrag fra KDI i 2017.

Kongsberg, 11. mai 2017

Styret i Kongsberg Gruppen ASA

NØKKELTALL PER KVARTAL

KOG	2017		2016					2015				
	2017	Q1	2016	Q4	Q3	Q2	Q1	2015	Q4	Q3	Q2	Q1
NOK millioner												
Driftsinntekter	3 721	3 721	15 845	3 952	3 428	4 125	4 340	17 032	4 567	4 009	4 222	4 234
EBITDA	339	339	1 217	334	(40)	515	408	1 784	493	419	386	486
EBITDA %	9,1	9,1	7,7	8,5	(1,2)	12,5	9,4	10,5	10,8	10,5	9,1	11,5
Ordreinnegang	3 451	3 451	14 319	3 012	4 067	3 491	3 749	15 238	2 887	3 388	3 993	4 970
Ordrereserve	16 672	16 672	16 914	16 914	17 858	18 069	18 718	19 597	19 597	21 059	21 439	22 033
EBITA	249	249	835	220	(125)	422	318	1 405	387	320	299	399
EBITA %	6,7	6,7	5,3	5,6	(3,6)	10,2	7,3	8,2	8,5	8,0	7,1	9,4

KM	2017		2016					2015				
	2017	Q1	2016	Q4	Q3	Q2	Q1	2015	Q4	Q3	Q2	Q1
NOK millioner												
Driftsinntekter	1 768	1 768	8 597	2 059	1 849	2 294	2 395	10 197	2 696	2 487	2 458	2 556
EBITDA	153	153	280	69	(255)	216	250	1 109	232	328	200	349
EBITDA %	8,7	8,7	3,3	3,4	(13,8)	9,4	10,4	10,9	8,6	13,2	8,1	13,7
Ordreinnegang	2 160	2 160	7 940	1 156	1 957	1 943	2 884	9 441	1 798	2 300	2 409	2 934
Ordrereserve	5 519	5 519	5 137	5 137	5 952	6 666	7 002	6 791	6 791	7 485	7 412	7 751
EBITA	109	109	95	17	(293)	170	201	909	178	271	155	305
EBITA %	6,2	6,2	1,1	0,8	(15,8)	7,4	8,4	8,9	6,6	10,9	6,3	11,9

KDS	2017		2016					2015				
	2017	Q1	2016	Q4	Q3	Q2	Q1	2015	Q4	Q3	Q2	Q1
NOK millioner												
Driftsinntekter	1 365	1 365	4 336	1 194	897	1 089	1 156	4 149	1 083	908	1 117	1 041
EBITDA	187	187	801	273	169	217	142	695	283	131	153	128
EBITDA %	13,7	13,7	18,5	22,9	18,8	19,9	12,3	16,8	26,1	14,4	13,7	12,3
Ordreinnegang	669	669	3 819	1 206	1 516	712	385	3 310	542	832	934	1 002
Ordrereserve	7 394	7 394	8 076	8 076	8 124	7 481	7 861	8 622	8 622	9 163	9 238	9 425
EBITA	151	151	669	239	135	184	111	590	260	101	126	103
EBITA %	11,1	11,1	15,4	20,0	15,1	16,9	9,6	14,2	24,0	11,1	11,3	9,9

KPS	2017		2016					2015				
	2017	Q1	2016	Q4	Q3	Q2	Q1	2015	Q4	Q3	Q2	Q1
NOK millioner												
Driftsinntekter	439	439	2 096	559	506	472	559	1 777	600	392	416	369
EBITDA	26	26	126	23	24	20	59	227	62	3	148	14
EBITDA %	5,9	5,9	6,0	4,1	4,7	4,2	10,6	12,8	10,3	0,8	35,6	3,8
Ordreinnegang	355	355	1 705	441	433	608	223	1 576	381	142	271	782
Ordrereserve	2 829	2 829	2 912	2 912	3 036	3 124	2 989	3 325	3 325	3 541	3 790	3 935
EBITA	17	17	89	13	16	10	50	177	50	(9)	135	1
EBITA %	3,9	3,9	4,2	2,3	3,2	2,1	8,9	10,0	8,3	(2,3)	32,5	0,3

SAMMENDRATT RESULTATREGNSKAP

		1.1. - 31.3.		
NOK millioner	Note	2017	2016	2016
Driftsinntekter	3	3 721	4 340	15 845
Driftskostnader	6	(3 407)	(3 951)	(14 858)
Resultatandel felleskontrollerte ordninger og tilknyttede selskaper	4	25	19	230
EBITDA	3, 10	339	408	1 217
Avskrivninger		(90)	(90)	(360)
Nedskrivninger		-	-	(22)
EBITA	3, 10	249	318	835
Amortisering		(29)	(35)	(140)
Nedskrivning		-	-	(3)
EBIT	10	220	283	692
Netto finansposter	5	(32)	16	37
Resultat før skatt		188	299	729
Skattekostnad	9	(41)	(72)	(78)
Resultat etter skatt		147	227	651
<i>Henførbart til</i>				
Aksjonærene i morselskapet		147	228	653
Ikke-kontrollerende interesser		-	(1)	(2)
Resultat pr. aksje / resultat pr. aksje, utvannet, i NOK		1,23	1,91	5,44

SAMMENDRATT OPPSTILLING OVER TOTALRESULTATET FOR PERIODEN

		1.1. - 31.3.		
NOK millioner	Note	2017	2016	2016
Resultat etter skatt		147	227	651
Totalresultat for perioden:				
<i>Poster som vil bli reklassifisert over resultatet i etterfølgende perioder:</i>				
Endring i virkelig verdi finansielle instrumenter				
- Aksjer tilgjengelig for salg		-	44	(104)
- Kontantstrømsikringer (valutaterminer og rentebytteavtaler)	5	(16)	694	1 063
Skatteeffekt kontantstrømsikringer (valutaterminer og rentebytteavtaler)		4	(174)	(273)
Omregningsdifferanser, valuta		94	(127)	(266)
Sum poster som vil bli reklassifisert over resultatet i etterfølgende perioder		82	437	420
<i>Poster som ikke vil bli reklassifisert over resultatet:</i>				
Estimatavvik pensjoner		-	-	20
Skatt på poster som forblir på egenkapitalen		-	-	(5)
Sum poster som ikke vil bli reklassifisert over resultatet		-	-	15
Totalresultat for perioden		229	664	1 086

SAMMENDRATT OPPSTILLING OVER FINANSIELL STILLING

		31.3.	31.12.
NOK millioner	Note	2017	2016
Eiendom, anlegg og utstyr		2 735	2 723
Immaterielle eiendeler	6	2 772	2 746
Andeler i felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskaper	4	3 229	3 174
Andre langsiktige eiendeler		260	264
Sum anleggsmidler		8 996	8 907
Varelager		4 804	4 666
Kundefordringer		2 383	2 436
Anleggskontrakter under utførelse, eiendel		2 107	2 049
Andre omløpsmidler		1 000	1 250
Betalingsmidler		2 192	1 888
Sum omløpsmidler		12 486	12 289
Sum eiendeler		21 482	21 196
Innskutt egenkapital		982	982
Opptjent egenkapital		6 393	6 218
Virkelig verdi finansielle instrumenter	5	(521)	(509)
Ikke-kontrollerende interesser		33	34
Sum egenkapital		6 887	6 725
Langsiktige rentebærende lån	5	3 341	3 820
Andre langsiktige forpliktelser og avsetninger	2	1 832	1 830
Sum langsiktige forpliktelser og avsetninger		5 173	5 650
Anleggskontrakter under utførelse, gjeld		3 398	2 847
Kortsiktige rentebærende lån	5	749	263
Andre kortsiktige forpliktelser og avsetninger	2	5 275	5 711
Sum kortsiktige forpliktelser og avsetninger		9 422	8 821
Sum egenkapital, forpliktelse og avsetninger		21 482	21 196
Egenkapitalandel (%)		32,1	31,7
Netto rentebærende gjeld		1 898	2 195

SAMMENDRATT OPPSTILLING OVER ENDRING I EGENKAPITAL

		31.3.	31.12.
NOK millioner		2017	2016
Egenkapital IB		6 725	6 127
Totalresultat akkumulert		229	1 086
Utbytte		-	(510)
Egne aksjer		(66)	5
Reversering av tidligere års nedskrivning		-	22
Utbytte ikke-kontrollerende interesser		-	(3)
Endring ikke-kontrollerende interesser		(1)	(2)
Egenkapital UB		6 887	6 725

SAMMENDRATT KONTANTSTRØMOPPSTILLING

	1.1. - 31.3.		
NOK millioner	2017	2016	2016
Driftsresultat før renter, skatt, avskrivninger og amortiseringer	339	408	1 217
Endring i netto omløpsmidler og andre driftsrelaterte poster	181	(520)	(408)
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	520	(112)	809
Kjøp/salg av eiendom, anlegg og utstyr	(90)	(189)	(613)
Oppgjør kjøp/salg av datterselskaper, felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskaper	-	(22)	(2 786)
Netto betaling kjøp/salg av aksjer tilgjengelig for salg	-	-	317
Andre investeringsaktiviteter inkludert aktivert egenutvikling av immaterielle eiendeler	(54)	(32)	(261)
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(144)	(243)	(3 343)
Netto økning rentebærende lån	-	-	3 252
Betalte renter	(29)	(7)	(60)
Netto utbetaling ved kjøp/salg av egne aksjer	(66)	(45)	(12)
Transaksjoner med ikke-kontrollerende interesser	-	-	(3)
Utbytte betalt til aksjonærene i morselskapet	-	-	(510)
- herav utbytte egne aksjer	-	-	1
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	(95)	(52)	2 668
Effekt av valutakursendringer på betalingsmidler	23	(32)	(53)
Netto endring betalingsmidler	304	(439)	81
Betalingsmidler IB	1 888	1 807	1 807
Betalingsmidler UB	2 192	1 368	1 888

NOTE 1 | GENERELL INFORMASJON OG PRINSIPPER

Konsernregnskapet for 1. kvartal (delårsregnskapet) omfatter Kongsberg Gruppen ASA, dets datterselskaper og andeler i felleskontroller virksomhet og tilknyttede selskap som er inntatt etter egenkapitalmetoden.

Delårsregnskapet er utarbeidet i samsvar med IAS 34 (Delårsrapportering), børsforskriftene og i henhold til tilleggskravene som fremkommer i Verdipapirhandelsloven. Delårsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap, og bør leses i sammenheng med konsernregnskapet for 2016. Konsernregnskapet for 2016 ble utarbeidet i samsvar med regnskapslovens regler og internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS) som er fastsatt av EU. KONGSBERG har i delårsregnskapet anvendt de samme regnskapsprinsipper som ble beskrevet i konsernregnskapet for 2016.

Konsernregnskapet for 2016 er tilgjengelig på www.kongsberg.com.

Delårsregnskapet er ikke revidert.

NOTE 2 | ESTIMATER

Utarbeidelse av delårsregnskapet innebærer bruk av vurderinger, estimater og forutsetninger som påvirker anvendelsen av regnskapsprinsipper og regnskapsførte beløp på eiendeler og forpliktelser, inntekter og kostnader. Faktiske resultater kan avvike fra disse estimatene. De vesentligste vurderingene ved anvendelse av konsernets regnskapsprinsipper og de viktigste kildene til usikkerhet, er de samme som ved utarbeidelsen av konsernregnskapet for 2016.

NOTE 3 | SEGMENTINFORMASJON

	DRIFTSINNTEKTER			EBITDA			EBITA		
	1.1. - 31.3.			1.1. - 31.3.			1.1. - 31.3.		
NOK millioner	2017	2016	2016	2017	2016	2016	2017	2016	2016
KM	1 768	2 395	8 597	153	250	280	109	201	95
KDS	1 365	1 156	4 336	187	142	801	151	111	669
KPS	439	559	2 096	26	59	126	17	50	89
Øvrig	149	230	816	(27)	(43)	10	(28)	(44)	(18)
KONSERN	3 721	4 340	15 845	339	408	1 217	249	318	835

NOTE 4 | ANDELER I FELLESKONTROLLERT VIRKSOMHET OG TILKNYTTETE SELSKAPER

Spesifikasjon av bevegelse på balanselinjen "Andeler i felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskaper" 1.1. - 31.3.:

NOK millioner	Andel	Netto eiendel 1.1.17	Tilgang i perioden	Mottatt utbytte i perioden	Resultatandel i perioden ¹⁾	Andre poster og utvidet resultat i perioden	Bokført andel 31.3.17
Patria Oyj	49,9 %	2 689	-	-	(2)	43	2 730
Kongsberg Satellite Services AS	50,0 %	332	-	-	22	-	354
Øvrige		153	-	(13)	5	-	145
Sum		3 174	-	(13)	25	43	3 229

¹⁾ Resultat fra selskap som er selvstendige skattesubjekter er inntatt etter skattekostnad og amortisering av merverdier.

NOTE 5 | FINANSIELLE INSTRUMENTER

Lån og lånerammer

KONGSBERG signerte i 1. kvartal en lånefasilitet på NOK 2,3 milliarder med et syndikat bestående av fem banker. Den nye fasiliteten har en løpetid på fem år med opsjon på å forlenge fasiliteten med ett år to ganger. Lånefasiliteten er betinget av at netto rentebærende gjeld ikke overstiger fire ganger EBITDA, men kan være fire og en halv ganger EBITDA i maksimalt fire kvartaler, hvorav tre kvartaler kan være etter hverandre. Den nye lånefasiliteten, som er for generelle selskapsformål, erstattet en eksisterende syndikert lånefasilitet på NOK 1,5 milliarder som konsernet har hatt siden 2014.

Kortsiktige rentebærende lån består ved utgangen av 1. kvartal i hovedsak av obligasjonslånet KOG06 på NOK 257 millioner med forfall i 3. kvartal 2017, samt av gjenstående brofasilitet på EUR 53 millioner. Brofasiliteten er nedbetalt i april 2017.

Langsiktige lån:

Beløp NOK millioner	Forfall	Nominell rente	31.3.2017		31.12.2016	
			Nominelt beløp	Balanseført verdi	Nominelt beløp	Balanseført verdi
Obligasjonslån KOG07 - fast rente	11.9.19	4,80 %	250	250	250	250
Obligasjonslån KOG08 - flytende rente	2.6.21	2,29 %	1 000	1 000	1 000	1 000
Obligasjonslån KOG09 - fast rente	2.6.26	3,20 %	1 000	1 000	1 000	1 000
Obligasjonslån KOG10 - flytende rente	5.3.20	1,93 %	550	550	550	550
Obligasjonslån KOG11 - fast rente	5.12.23	2,90 %	450	450	450	450
Brofasilitet i EUR - flytende rente ²⁾	24.2.19	0,95 %	-	-	482	482
Andre langsiktige lån ³⁾			76	76	75	75
Sum langsiktige lån ¹⁾			3 326	3 326	3 807	3 807
Syndikert lånefasilitet (ubenyttet låneramme)	15.3.22		2 300		1 500	
Kassekreditt (ubenyttet)			500		500	

¹⁾ Forskjellen mellom balanseført verdi i oppstilling over finansiell stilling og beløp i denne note skyldes virkelig verdi på rentebytteavtalen knyttet til obligasjonslån KOG07 med verdi på NOK 15 millioner per 31.3.2017 og NOK 13 millioner per 31.12.2016.

²⁾ Brofasiliteten var opprinnelig på EUR 160 millioner ved opptak i mai 2016. Per 31.3.2017 var resterende lån EUR 53 millioner. Brofasiliteten er reklassifisert til kortsiktig gjeld pr. 31.3.2017.

³⁾ "Andre langsiktige lån" er mindre låneopptak i enkelte av konsernets datterselskaper i lokale banker.

NOTER TIL DELÅRSREGNSKAPET

Valutaterminer og rentebytteavtaler

Virkelig verdi på beholdninger klassifisert som kontantstrømsikringer er redusert med NOK 16 millioner³⁾ før skatt i perioden 1.1. - 31.3. Herav utgjør endring i virkelig verdi av valutaterminer en reduksjon på NOK 10 millioner i samme periode. Spotkursene ved kvartalsslutt var USD/NOK 8,59 og EUR/NOK 9,17.

Valutaterminer klassifisert som kontantstrømsikringer:

NOK millioner (før skatt)	Forfaller i 2017		Forfaller i 2018 eller senere		Totalt		
	Verdi basert på avtalte kurser	Virkelig verdi pr 31.3.17 ¹⁾	Verdi basert på avtalte kurser	Virkelig verdi pr 31.3.17 ¹⁾	Verdi basert på avtalte kurser	Endring i virkelig verdi fra 31.12.16	Virkelig verdi pr 31.3.17 ¹⁾
EUR	241	3	-	-	241	-	3
USD	4 836	(138)	(40)	1	4 796	8	(137)
Øvrige	(27)	-	-	-	(27)	2	-
Sum	5 050	(135)	(40)	1	5 010	10	(134)
Rullerte valutaterminer ²⁾		(268)		(302)		(20)	(570)
Totalt	5 050	(403)	(40)	(301)	5 010	(10) ³⁾	(704)

¹⁾ Virkelig verdi er forskjellen mellom spotkurs 31.3.2017 og kurs på avtalte valutaterminer.

²⁾ Balanseført verdi knyttet til rullerte kontantstrømsikringer.

³⁾ Differansen mellom disse to tallene, NOK 6 millioner, skyldes endring i virkelig verdi på basiswapere.

NOTE 6 | EGENFINANSIERT UTVIKLING

Egenfinansiert produktvedlikehold, forskning og utvikling ført over resultatet i perioden:

NOK millioner	1.1. - 31.3.		2016	2016
	2017	2016		
Produktvedlikehold	86	54		214
Forskning- og utviklingskostnader	153	202		793
Totalt	239	256		1 007

Egenfinansiert utvikling ført på balansen i perioden:

NOK millioner	1.1. - 31.3.		2016	2016
	2017	2016		
Egenfinansiert utvikling	54	32		262

De største balanseførte prosjektene er knyttet til utvikling av JSM, våpenstasjoner, herunder MCT-30, og fjernstyrte kontrolltårn for flyplasser, samtlig i forsvarsvirksomheten.

NOTE 7 | NÆRSTÅENDE PARTER

Styret er ikke kjent med at det i 1. kvartal i tilknytning til nærstående parter har vært endringer eller transaksjoner som på vesentlig måte påvirker konsernets finansielle stilling eller resultatet for perioden.

NOTE 8 | SENTRALE RISIKO- OG USIKKERHETSFAKTORER

Det er i løpet av kvartalet ikke avdekket nye vesentlige risiko- og usikkerhetsfaktorer. Konsernets behandling av ulike risikoer er beskrevet i årsrapporten for 2016.

NOTE 9 | SKATTEKOSTNAD

Effektiv skattesats per 1. kvartal er beregnet til 21,8 prosent. Hovedårsaken til at den effektive skattesatsen er lavere enn skattesatsen på alminnelig inntekt, p.t. 24 prosent i Norge, er at resultatandel tilknyttede selskaper er innregnet etter skatt.

NOTE 10 | DEFINISJONER

KONGSBERG benytter begreper i konsernregnskapet som ikke er forankret i regnskapsstandarder etter IFRS. Nedenfor følger våre definisjoner og forklaringer til disse begrepene.

EBITDA/EBITA/EBIT

EBITDA/EBITA/EBIT anses av KONGSBERG å være normale begreper i regnskapssammenheng, men som IFRS ikke behandler i sine regnskapsstandarder. EBITDA er en forkortelse for «Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortisation» (resultat før finansposter, skatt, avskrivning og amortisering). KONGSBERG benytter EBITDA i resultatregnskapet som summeringslinje for andre regnskapslinjer. Disse regnskapslinjene er definert i våre regnskapsprinsipper, som er en del av årsregnskapet for 2016. Tilsvarende gjelder for EBITA og EBIT.

Netto rentebærende gjeld

Netto rentebærende gjeld er nettobeløpet av regnskapslinjene «Betalingsmidler», «Langsiktige rentebærende lån» og «Kortsiktige rentebærende lån».

Restruktureringskostnader

KONGSBERG definerer restruktureringskostnader som lønn og arbeidsgiveravgift ved avslutning av ansettelsesforhold (som etterlønn og gavepensjon) i forbindelse med nedbemanning, samt husleie og relaterte kostnader eller eventuelle engangsbetalinger ved avslutning av leieavtaler før leieavtalens utløp for arealer som fraflyttes.

Return on Average Capital Employed (ROACE)

ROACE defineres som 12 måneders rullerende EBIT dividert på 12 måneders gjennomsnitt av bokført egenkapital og rentebærende gjeld.

Kongsberg Gruppen ASA
Kirkegårdsveien 45
Postboks 1 000
3601 Kongsberg
T : (+47) 32 28 82 00
@ : office@kongsberg.com

kongsberg.com

WORLD CLASS
- THROUGH PEOPLE, TECHNOLOGY AND DEDICATION